

Commissie van Deskundigen Meststoffenwet

Taken en werkwijze

G.L. Velthof (samenstelling)

werkdocumenten

wot

Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu

Commissie van Deskundigen Meststoffenwet

Taken en werkwijze

G.L. Velthof (samenstelling)

Werkdocument 12

Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu

Wageningen, november 2005

De reeks 'Werkdocumenten' bevat tussenresultaten van het onderzoek van de uitvoerende instellingen voor de Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu (WOT Natuur & Milieu) De reeks is een intern communicatiemedium en wordt niet buiten de context van de WOT Natuur & Milieu verspreid. De inhoud van dit document is vooral bedoeld als referentiemateriaal voor collega-onderzoekers die onderzoek uitvoeren in opdracht van de WOT Natuur & Milieu. Citeren uit deze reeks is dan ook niet mogelijk. Zodra eindresultaten zijn bereikt, worden deze ook buiten deze reeks gepubliceerd. De reeks omvat zowel inhoudelijke documenten als beheersdocumenten.

Werkdocument 12 is geaccepteerd door Paul Hinssen, hoofd van de unit WOT Natuur & Milieu.

©2005 **Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu**
Postbus 47, 6700 AA Wageningen
Tel: (0317) 47 78 44; Fax: (0317) 42 49 88

De reeks Werkdocumenten is een uitgave van de unit Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu, onderdeel van Wageningen UR. Dit rapport is verkrijgbaar bij het secretariaat. Het rapport is ook te downloaden via www.wotnatuurenmilieu.wur.nl

Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu, Postbus 47, 6700 AA Wageningen
Tel: (0317) 47 78 44; Fax: (0317) 42 49 88; e-mail: info@npb-wageningen.nl;
Internet: www.wotnatuurenmilieu.wur.nl

Inhoud

1	Inleiding	7
2	Achtergrond	9
3	Rol van de CDM in de mestwetgeving	11
4	Samenstelling en werkgroepen van de CDM	13
4.1	Samenstelling	13
4.2	Werkgroepen	13
5	Werkwijze van de CDM	15
5.1	Werkwijze op hoofdlijnen	15
5.2	Nadere uitwerking werkwijze: taken en bevoegdheden	16
5.2.1	Bevoegdheden ministerie van LNV en de CDM	16
5.2.2	Toewijzing taken en bevoegdheden binnen de CDM	16
5.2.3	De specifieke taken van de CDM	16
5.2.4	De specifieke taken van de secretaris van de CDM	17
5.2.5	De specifieke taken van de adviseurs van de CDM	17
5.2.6	De specifieke taken van de coördinatiegroep van de CDM	17
5.2.7	De specifieke taken van de werkgroepen van de CDM	18
6	Communicatie	19
7	Financiering	21
Bijlage 1	Overeenkomst WOT-statuut	23

1 Inleiding

De Commissie van Deskundigen Meststoffenwet (CDM) is op verzoek van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) in het najaar van 2003 ingesteld. De taak van de CDM is om het ministerie van LNV te adviseren over de onderbouwing van de Meststoffenwet (zie hoofdstuk 2 Achtergrond). Gelet op de taak is de CDM opgehangen onder de unit WOT Natuur & Milieu van Wageningen UR, als onafhankelijke wetenschappelijke Commissie.

In dit werkdocument wordt uitgelegd wat de CDM is, welke taken zij verricht en welke procedures daarbij worden gehanteerd. De inhoud van het werkdocument is bedoeld voor intern gebruik.

2 Achtergrond

Nederland heeft een intensieve landbouw met een hoge veedichtheid. De sterke intensivering in de tweede helft van de 20e eeuw heeft mede geleid tot een 'mestprobleem'. Er is een overschot aan stikstof en fosfaat in de landbouw en dat leidt tot hoge verliezen van stikstof en fosfaat naar het milieu. Een teveel aan stikstof en fosfaat in het milieu leidt tot eutrofiëring van oppervlaktewater, vergrassing van heidevelden, verzuring van bodem en vennetjes, verontreiniging van grondwater met nitraat, etc. Het mestprobleem draagt ook bij aan ophoping van zware metalen in de bodem en tot verontreiniging van oppervlaktewater en grondwater met zware metalen.

Het mestbeleid van de Nederlandse regering, vanaf halverwege jaren tachtig van de 20e eeuw, is er op gericht de overschotten aan stikstof en fosfaat in de landbouw en de verliezen van stikstof en fosfaat naar het milieu drastisch te verminderen. Een belangrijk aandachtspunt daarbij is de verdeling van dierlijke mest over het land, omdat de aantallen landbouwhuisdieren en de productie van mest heel ongelijk over het land zijn verdeeld. Het mestbeleid wordt in sterke mate bepaald door het beleid van de Europese Commissie. Zo bepaalt de EU-Nitraatrichtlijn veel regels betreffende dierlijke mest en het gebruik van stikstof uit dierlijke mest en kunstmest. In de nabije toekomst zal de EU-Kaderrichtlijn Water een grotere rol spelen.

Het mestbeleid van de Nederlandse regering is beschreven in de Meststoffenwet. Deze wet reguleert de stikstof- en fosfaatstromen in de Nederlandse landbouw. Vanwege veranderend beleid en door veranderende omstandigheden en inzichten dient de Meststoffenwet periodiek te worden aangepast. Daarbij dienen ook de aannames, regels, normen, onderbouwingen en forfaits te worden herzien. Het ministerie van LNV wenst dat voorstellen voor herziening en actualisatie van de Meststoffenwet worden getoetst op juistheid en consistentie.

De Directie Landbouw van het ministerie van LNV, die verantwoordelijk is voor de Meststoffenwet, heeft in 2003 de unit WOT Natuur & Milieu van Wageningen UR gevraagd om de Commissie van Deskundigen Meststoffenwet (CDM) in te stellen. De WOT Natuur & Milieu verricht wettelijke onderzoekstaken die voortvloeien uit wettelijke verplichtingen van de Nederlandse overheid. Werkzaamheden binnen de WOT-unit worden volgens het WOT-statuut uitgevoerd om onafhankelijkheid en kwaliteit te waarborgen (zie bijlage 1: WOT-statuut). De CDM adviseert het ministerie van LNV over gewenste aanpassingen van aannames, regels, normen, onderbouwingen en forfaits in de Meststoffenwet. De taken van de CDM blijken uit de Memorie van Toelichting op Uitvoeringsregelingen van de Meststoffenwet, waarin op verschillende plaatsen naar de CDM wordt gerefereerd. Voor meer informatie wordt verwezen naar: www.9.minlnv.nl/servlet/page?_pageid=116&_dad=portal30&_schema=PORTAL30&p_item_id=110883.

De CDM is de vervanger van de voormalige "Permanente Commissie van Deskundigen Mest- en Ammoniakproblematiek in Nederland". Laatstgenoemde commissie is eind jaren negentig van de vorige eeuw opgericht door de directeur van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en (RIVM) verantwoordelijk voor de Milieu- en Natuurplanbureau functies (MNP), op verzoek van de Ministers van LNV en VROM, in reactie op de toezegging van de beide Ministers aan de Tweede Kamer om die Commissie in te stellen (Brief KAB 992933 van 10 september 1999 van mr. L.J. Brinkhorst en drs J.P. Pronk over 'Integrale Aanpak Mest-problematiek'). Deze laatstgenoemde commissie is echter weer opgeheven omdat de aard van de werkzaamheden van de Commissie niet passen bij de taken van het MNP.

3 Rol van de CDM in de mestwetgeving

Na de uitspraak van het Europese Hof in oktober 2003 over het Nederlandse mestbeleid en in het bijzonder over het mineralenaangiftesysteem MINAS heeft de Nederlandse regering aangekondigd vanaf 2006 'nieuw mestbeleid' te implementeren. Bij de ontwikkeling van het 'nieuwe mestbeleid', om te voldoen aan de eisen van de Nitraatrichtlijn, hebben de ministeries van LNV en VROM al verschillende malen een beroep gedaan op de CDM (berekening mestoverschot en excretie landbouwhuisdieren). Ook bij de uitvoering van het nieuwe mestbeleid voorzien de ministeries een belangrijke rol voor de CDM. Hierbij gaat het onder andere om het actualiseren van bemestingsadviezen, adviseren over de vaststelling van normen en het opstellen van protocollen voor monitoring van bijvoorbeeld mestoverschotten.

De adviezen van de CDM dienen de basis te zijn voor de inhoudelijke onderbouwing van het beleid. De samenstelling, kwaliteit en werkwijze van de CDM moet er borg voor staan dat de inhoudelijke onderbouwing, van dat deel van het mestbeleid waarover de CDM heeft geadviseerd, niet ter discussie wordt gesteld. Dit vereist dat de CDM transparant werkt, onafhankelijk en breed van samenstelling is en wetenschappelijk gezaghebbend is. Vanwege de veranderingen in taken en functie, is de samenstelling van de CDM in 2005 herzien.

4 Samenstelling en werkgroepen van de CDM

4.1 Samenstelling

De CDM is een wetenschappelijke commissie met vertegenwoordigers uit de expertisevelden plantaardige en dierlijke productiesystemen, nutriëntenmanagement, economie en milieu. De CDM heeft vijf leden, een secretaris en twee adviseurs (zie onderstaande Samenstelling Commissie). De coördinatie van de werkzaamheden en de afstemming met het ministerie van LNV wordt uitgevoerd door de coördinatiegroep. De coördinatiegroep wordt gevormd door voorzitter, secretaris en de LNV-beleidsadviseur.

Samenstelling van de Commissie vanaf 2005

Leden	Dierlijke productiesystemen	Prof.dr.ir. S. Tamminga Wageningen Universiteit
	Plantaardige productiesystemen	Prof.dr.ir. P. Struik Wageningen Universiteit
	Milieueconomie	Prof.dr. H. Verbruggen Vrije Universiteit van Amsterdam
	Maatschappelijk verantwoord ondernemen	Prof.dr. J. Wempe Erasmus Universiteit Rotterdam
	Bodem en bemesting	Prof.dr.ir. O.Oenema (tevens voorzitter) Wageningen Universiteit
Secretaris	Dr.ir. G.L. Velthof	WOT Natuur en Milieu, Wageningen
Adviseurs	Milieu- en Natuurplanbureau	Dr.ir. H. van Grinsven MNP, Bilthoven
	Ministerie Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit	Ir. M.J.C. de Bode Directie Kennis, Ministerie LNV, Ede

4.2 Werkgroepen

Onder de CDM ressorteren specialistische werkgroepen die op ad hoc basis worden samengesteld, al naar gelang het onderwerp van studie. De werkgroepen rapporteren aan de CDM. In 2005 ressorteren de volgende werkgroepen onder de CDM:

- Actualisatie mestproductienormen
- Onderbouwing gebruiksnormen
- Berekeningen mestoverschot en protocol voor monitoring mestoverschot
- Actualisatie bemestingsadviezen
- Fosfaatvracht in compost
- Beoordeling Meststoffen
- Beoordeling pilots mestverwerking
- Harmonisatie modellen

5 Werkwijze van de CDM

5.1 Werkwijze op hoofdlijnen

Werkzaamheden van de CDM worden in een jaarlijks op te stellen werkplan beschreven. Het ministerie van LNV stelt het werkplan vast. Op verzoek van de opdrachtgever voert de CDM ad hoc werkzaamheden uit. Adviesaanvragen worden schriftelijk aan de CDM gericht.

De financiële begroting wordt op basis van het werkplan door de coördinatiegroep opgesteld en voorgelegd aan de opdrachtgever ter goedkeuring.

Veel van de werkzaamheden worden door werkgroepen uitgevoerd. De werkgroepen worden door de CDM samengesteld op basis van de benodigde inhoudelijke deskundigheid. De werkgroepen stellen in samenspraak met de secretaris een preadvies op en leggen dat voor aan de CDM.

De CDM heeft bijzondere aandacht voor juistheid van procedures, methoden en aannames die in de studies worden toegepast en voor de onzekerheden in de resultaten. De procedures, methoden en aannames worden in de CDM besproken en na overeenstemming vastgelegd en als advies uitgebracht aan de opdrachtgever.

Werkgroepen en CDM streven naar consensus. Bij verschil van inzicht en/of mening tussen leden en/of adviseurs van werkgroepen en CDM worden uitgangspunten en achterliggende overwegingen geanalyseerd en bediscussieerd. Verschillen kunnen zo worden blootgelegd en zo mogelijk worden opgelost, of kunnen leiden tot meerdere oplossingsrichtingen die vervolgens als zodanig worden gerapporteerd. In het geval dat geen volledige consensus wordt bereikt, rapporteert de voorzitter dit aan de opdrachtgever en wordt zonodig de opdracht teruggegeven, of wordt de opdrachtformulering in overleg aangepast. Indien geen consensus wordt bereikt in de werkgroepen, dan worden de taken overgenomen door de CDM. Indien de CDM niet tot consensus komt, dan wordt de opdracht als onuitvoerbaar teruggegeven aan de opdrachtgever en/of wordt de opdracht aangepast of ingetrokken.

Interne discussies en overwegingen van de CDM en haar werkgroepen, die (nog) niet door de CDM zijn geaccordeerd, worden niet gecommuniceerd met derden.

De CDM komt minimaal vier keer per jaar bijeen. In urgente gevallen wordt schriftelijk via e-mail of telefonisch overlegd. Uitnodiging en agenda met bijbehorende stukken worden één week voor de geplande bijeenkomst schriftelijk of per e-mail verstuurd. Essentiële overwegingen, conclusies en afspraken worden schriftelijk vastgelegd. Het verslag van de bijeenkomst wordt de eerstvolgende bijeenkomst besproken en vastgesteld.

5.2 Nadere uitwerking werkwijze: taken en bevoegdheden

5.2.1 Bevoegdheden ministerie van LNV en de CDM

Tussen het ministerie van LNV en de CDM zijn de bevoegdheden als volgt verdeeld:

- Het ministerie van LNV is opdrachtgever van de CDM en stelt jaarlijks het werkplan vast. Binnen LNV is de Directie Landbouw hiervoor verantwoordelijk.
- De coördinatiegroep stelt in samenspraak met LNV de concrete werkopdrachten voor de ad hoc werkgroepen op. LNV stelt de werkopdrachten vast. Binnen LNV voert de Directie Kennis dit uit.
- Het CDM is verantwoordelijk voor de uitvoering van het werkplan en de werkopdrachten en legt hierover verantwoording af aan LNV. Hiervoor zal er tweemaal per jaar een overleg plaats vinden tussen de coördinatiegroep en Directie Landbouw van het ministerie van LNV.
- Het ministerie van LNV kan de CDM om advies vragen over (I) de rapportage van reeds afgeronde studies, en (II) de beantwoording van onderzoeksvragen. In het eerste geval heeft de CDM geen bemoeienis met de opdrachtformulering en uitvoering van de studie, maar enkel een rol in het beoordelen (reviewen) van de rapportage. In het tweede geval heeft de CDM een actieve rol in de gehele keten van het onderzoek, van vraagformulering tot uitvoering en rapportage. De studie wordt dan onder verantwoordelijkheid van de CDM uitgevoerd. Bij de formulering van elke adviesaanvraag en het verstrekken van elke opdracht dient het ministerie van LNV duidelijk aan te geven welke rol zij van de CDM verlangt. Voor projecten die vallen onder de door LNV gefinancierde Beleidsondersteunende onderzoeksprogramma's betekent dit dat het CDM soms een rol moet krijgen bij het opstellen van het werkplan.
- De leden en voorzitter van de CDM worden benoemd door het ministerie van LNV, op voordracht van het hoofd van de Wettelijke en Ondersteunende Taken unit "Natuur en Milieu" van Wageningen-UR.

5.2.2 Toewijzing taken en bevoegdheden binnen de CDM

Binnen de CDM zijn taken en bevoegdheden toegewezen aan:

- De CDM, d.w.z. de vijf leden van de CDM
- De secretaris van de CDM
- De adviseurs van de CDM
- De werkgroepen van de CDM
- De coördinatiegroep van de CDM

5.2.3 De specifieke taken van de CDM

De specifieke taken van de CDM zijn samengevat:

- De CDM adviseert het ministerie van LNV over noodzakelijke aanpassingen van de Meststoffenwet, vooral met betrekking tot normen en forfaits.
- De CDM stelt jaarlijks een (inhoudelijk en financieel) jaarverslag op.
- De CDM benoemt een coördinatiegroep voor de planning en voortgangscntrole van de werkzaamheden en voor de voorbereiding van de bijeenkomsten van de CDM.
- De CDM is opdrachtgever van de werkgroepen en bepaalt de samenstelling van de werkgroepen.

- De CDM beoordeelt de preadviezen van de werkgroepen, en stuurt de geaccordeerde adviezen, eventueel met commentaar, via de secretaris naar het hoofd van de afdeling Mineralen en Ammoniak van het ministerie van Landbouw.
- De CDM communiceert haar adviezen en rapportages via haar website (www.wotnatuurenmilieu.wur.nl) naar relevante actoren.
- Leden van de CDM kunnen zitting nemen in werkgroepen.
- Bij tijdelijke ontstentenis van de voorzitter treedt een ander lid van de CDM op als plaatsvervangend voorzitter.

5.2.4 De specifieke taken van de secretaris van de CDM

De specifieke taken van de secretaris van de CDM zijn samengevat:

- De secretaris wordt gevraagd door het hoofd van de unit WOT Natuur & Milieu van Wageningen UR.
- De secretaris voert opdrachten uit voor en is verantwoording schuldig aan de CDM.
- De secretaris stelt in opdracht van de CDM en haar werkgroepen conceptadviezen op en stuurt deze na accordering door de CDM naar het ministerie van LNV.
- De secretaris stelt in opdracht van de CDM jaarlijks een jaarverslag op.
- De secretaris participeert in alle werkgroepen en fungeert als liaison tussen CDM en werkgroepen
- De secretaris communiceert in opdracht van de CDM haar adviezen, rapportages, mailings en ingezonden brieven via de website (www.wotnatuurenmilieu.wur.nl).
- Bij (langdurige afwezigheid) van de secretaris regelt het hoofd van de unit WOT Natuur & Milieu van Wageningen-UR een vervangende secretaris.
- De secretaris regelt de financiële administratie van de CDM en haar werkgroepen, in overleg met het hoofd van de unit WOT Natuur & Milieu van Wageningen UR en de clusterleider Mest en Mineralen. De vergoeding voor de leden van werkgroepen afkomstig van instellingen van Wageningen UR verloopt via de kwartaal- voorschotnota's van het BO-onderzoeksprogramma Mest en Mineralen.

5.2.5 De specifieke taken van de adviseurs van de CDM

De specifieke taken van de adviseurs van de CDM zijn samengevat:

- De CDM kent twee adviseurs, namelijk van het Milieu- en Natuurplanbureau (MNP) en van het ministerie van LNV. Deze adviseurs worden benoemd door respectievelijk het MNP en het ministerie LNV.
- De adviseur van het ministerie van LNV is gedelegeerd opdrachtgever van de CDM voor het ministerie van LNV.
- De adviseurs adviseren de CDM en fungeren als liaison tussen CDM en MNP, respectievelijk CDM en ministerie van LNV

5.2.6 De specifieke taken van de coördinatiegroep van de CDM

De specifieke taken van de coördinatiegroep van de CDM zijn samengevat:

- De coördinatiegroep wordt benoemd door de CDM. De coördinatiegroep rapporteert en is verantwoording schuldig aan de CDM.
- De coördinatiegroep stelt jaarlijks een conceptwerkplan met begroting op en legt dit ter bespreking en goedkeuring voor aan de CDM. Dit conceptwerkplan wordt vervolgens ter vaststelling voorgelegd aan de opdrachtgever: het ministerie van LNV.

- De coördinatiegroep regelt de operationele uitvoering van de werkzaamheden van de CDM en de werkgroepen. Taken en werkzaamheden zijn hierbij uitwisselbaar tussen de leden van de coördinatiegroep. Bij tijdelijke ontstentenis van een van de leden kunnen anderen de taken overnemen voor de duur van de afwezigheid.
- Adviesaanvragen van het ministerie van LNV aan de CDM worden door de coördinatiegroep in overleg met het hoofd van de unit WOT Natuur & Milieu van Wageningen UR en de clusterleider Mest en Mineralen uitgewerkt tot werkopdrachten voor werkgroepen en CDM.
- De coördinatiegroep bewaakt de voortgang en kwaliteit van de werkgroepen en rapporteert hierover aan de CDM en het hoofd van de unit WOT Natuur & Milieu van Wageningen UR en de clusterleider Mest en Mineralen.

5.2.7 De specifieke taken van de werkgroepen van de CDM

De specifieke taken van de werkgroepen van de CDM zijn samengevat:

- De voorzitter, secretaris en leden van de werkgroepen worden benoemd door de CDM, op voorstel van de coördinatiegroep. De werkgroepen worden samengesteld op basis van gevraagde expertise voor uitvoering van de opdracht. Er wordt naar gestreefd om de best beschikbare expertise bij de werkgroep te betrekken. In principe wordt een instelling met relevante expertise door één medewerker vertegenwoordigd. Leden van de werkgroepen mogen zich laten vervangen en mogen collega's raadplegen.
- Doel en taken van de werkgroepen zijn geformaliseerd in de door de CDM geaccordeerde werkopdrachten met bijbehorende begroting.
- De voorzitters van de werkgroepen stellen in overleg met de leden en secretaris een preadvies op en leggen dat voor aan de CDM.
- De voorzitters van de werkgroepen bepalen, in overleg met de leden en secretaris, de verdeling van taken en beschikbare budget.
- Met de voltooiing van de opdrachten en de acceptatie van het preadvies door de CDM wordt de werkgroep opgeheven, mits geen aanvullende opdrachten voor de betreffende werkgroep zijn voorzien.

6 Communicatie

De LNV-beleidsadviseur fungeert als liaison tussen de CDM en de opdrachtgever. Officiële briefwisselingen en formele besluiten tussen de LNV-beleidsadviseur en opdrachtgever worden aan de leden en adviseurs van de CDM gerapporteerd.

Het opstellen van het werkplan van de CDM dient synchroon te lopen met de jaarlijkse vaststelling van het werkplan voor het beleidsondersteunende onderzoek van de cluster Mest en Mineralen. Het ministerie van LNV zal aangeven welke rol de CDM moet krijgen in projecten. Bij het schrijven van de werkplannen van projecten in het najaar moet met deze rol van de CDM rekening worden gehouden. Voor sommige projecten betekent dit dat de CDM bij het opstellen van werkplan actief is betrokken. De voorzitter van de CDM heeft minimaal twee keer per jaar overleg met de leider van het BO-cluster Mest en Mineralen ir. O.F. Schoumans. Dit overleg vindt plaats medio september (als onderzoeksvragen van LNV voor het komende jaar bekend zijn) en in januari (bij het opstarten projecten).

De CDM heeft een eigen website (www.wotnatuurenmilieu.wur.nl) met daarop de opdrachten, adviezen, ad-hoc werkgroepen met samenstelling, rapporten, samenstelling en werkwijze CDM.

De rapporten van de werkgroepen van de CDM worden uitgegeven als rapport van het instituut dat de opdracht uitvoert of als rapport in de reeks WOT-rapporten van de unit WOT Natuur & Milieu van Wageningen-UR. Als auteurs staan vermeld de uitvoerders van de studie, vergezeld van de naam van de instelling(en) waaraan de auteurs zijn verbonden.

Discussies in de CDM en in werkgroepen kunnen een vertrouwelijk karakter hebben. Interne discussies en overwegingen die als vertrouwelijk beschouwd dienen te worden en die (nog) niet door de CDM zijn geaccordeerd, worden door de leden van de CDM en leden van de werkgroepen niet gecommuniceerd met anderen (inclusief de media).

Leden van de CDM en werkgroepen mogen in vertrouwen collega's raadplegen. Eisen ten aanzien van vertrouwelijkheid dienen hierbij nadrukkelijk in beschouwing te worden genomen.

De CDM en opdrachtgever bepalen samen of al dan niet een maatschappelijke klankbordgroep wordt ingesteld voor bepaalde studies van de CDM. Gezamenlijk wordt een voorstel gedaan voor de samenstelling van de klankbordgroep.

Leden van de klankbordgroep dienen de door de CDM verschaft informatie vertrouwelijk te behandelen. Interne discussies en overwegingen van de CDM, die (nog) niet door de CDM zijn geaccordeerd, worden door de leden van de klankbordgroep niet gecommuniceerd met anderen (inclusief de media).

Met betrekking tot "omgaan met de pers" geldt de algemene stelregel dat niet wordt gecommuniceerd met de pers over interne discussies en overwegingen, die (nog) niet door de CDM zijn geaccordeerd. In overleg met de opdrachtgever en financier kan de voorzitter van de CDM een interview afgeven of persbericht doen uitgaan over discussies en ontwikkelingen die gaande zijn. Alle communicatie met de pers verloopt via de voorzitter van de CDM. Leden van de CDM en de werkgroepen mogen alleen na goedkeuring van de voorzitter van de CDM communiceren met de pers over onderwerpen uit de CDM.

Om het draagvlak voor het werk van de CDM bij de landbouwsector, natuur- en milieubeweging, overheden (regionaal, nationaal en Europees), buitenlandse onderzoeksinstituten, etc. te vergroten, organiseert de CDM workshops waarvoor die doelgroepen (kunnen) worden uitgenodigd.

7 Financiering

De financiering van de werkzaamheden van de leden, voorzitter, secretaris en secretariaat van de CDM wordt geregeld via het WOT-programma "Overige milieutaken". De programmaleider van dit programma is drs. P.J.W. Hinssen, hoofd van de unit WOT Natuur & Milieu van Wageningen UR.

De financiering van de werkzaamheden van de werkgroepen van de CDM wordt geregeld via het beleidsondersteunend programma Mest en Mineralen. Het opstellen van het werkplan van de CDM dient daarom synchroon te lopen met de jaarlijkse vaststelling van het werkplan voor het beleidsondersteunende onderzoek van de cluster Mest en Mineralen. De leider van het BO-cluster Mest en Mineralen is ir. O.F. Schoumans.

Ad-hoc werkzaamheden worden via aanvullende LNV-financiering geregeld via het WOT-programma of via het beleidsondersteunend cluster Mest en Mineralen.

Werkzaamheden voor en van de CDM worden tegen betaling uitgevoerd. Voor de WUR-instelling wordt daarbij uitgegaan van de tarieven die gelden voor LNV-programma's. De financiering van de WUR-leden verloopt via de voorschotnota's van de LNV-programma's. Declaraties dienen per kwartaal te worden ingeleverd.

Werkzaamheden van leden buiten de WUR-instellingen verloopt op basis van declaraties met de voor de betreffende instelling geldende uurtarieven. Declaraties dienen te worden gespecificeerd (werkgroepen en onderwerpen waaraan bijdragen is verleend, het aantal uren en het tarief).

Declaraties kunnen worden ingediend bij de secretaris van de
Commissie van Deskundigen Meststoffenwet
WOT Natuur en Milieu
Postbus 47
6700 AA Wageningen
of per email: Gerard.Velthof@wur.nl

Bijlage 1 Overeenkomst WOT-statuu

Partijen:

De Staat der Nederlanden, het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, vertegenwoordigd door de Secretaris-generaal Mr. T.H.J. Joustra, hierna te noemen **LNV**,

De Stichting DLO, vertegenwoordigd door de voorzitter van het College van Bestuur, Prof. dr. C. P. Veerman, hierna te noemen **DLO**,

Overwegende,

- Dat LNV voor de wetenschappelijk-technische ondersteuning van haar beleid een aantal nader te omschrijven overheidstaken, voortvloeiend uit wet- en regelgeving of taken welke anderszins van algemeen belang worden geacht (wettelijke en dienstverlenende taken: WDT), aan DLO wenst op te dragen,
- Dat LNV gelet op de verzelfstandiging van DLO en ter waarborging van de onafhankelijkheid, betrouwbaarheid en transparantie van de uitvoering van die WD-taken speciale eisen aan de uitvoering van die taken wil verbinden,
- Dat LNV daartoe onder haar verantwoordelijkheid en in overleg met DLO een zogenaamd WDT-Statuu heeft opgesteld waarin die eisen zijn beschreven, alsmede de maatregelen die DLO dient te treffen om daaraan te voldoen, welk als bijlage onderdeel uitmaakt van deze overeenkomst,
- Dat DLO in staat en bereid is die taken voor LNV uit te voeren overeenkomstig de voorwaarden vermeld in het WDT-Statuu.

Komen als volgt overeen:

1. LNV beschrijft conform de Regeling subsidie Stichting Dienst Landbouwkundig Onderzoek welke taken zij onder de voorwaarden van het WDT-Statuu door DLO wil laten uitvoeren en geeft daarvan jaarlijks een nadere specificatie.
2. DLO biedt in reactie daarop LNV een pakket WDT-programma's aan ter uitvoering en specificeert de werkzaamheden jaarlijks in een werkplan per programma.
3. LNV zal jaarlijks voor het pakket WDT-programma's subsidiebeschikkingen afgeven waarin waar nodig aanvullende voorwaarden worden gesteld.
4. Met de onder punt 3 genoemde subsidiebeschikking stelt LNV de door DLO uit te voeren WDT-programma's en -werkplannen vast en stelt LNV DLO materieel in staat deze programma's en werkplannen conform de desbetreffende begrotingen onder voorwaarden van het WDT-Statuu uit te voeren.
5. DLO verplicht zich de WDT-programma's op basis van vastgestelde werkplannen, naar de letter en geest van het WDT-Statuu en naar beste vermogen uit te voeren en daarover verantwoording af te leggen.
6. DLO zal LNV direct informeren wanneer de uitvoering van (één van) de WD-taken niet meer voldoet aan de voorwaarden van het WDT-Statuu, alsmede over de maatregelen die DLO heeft genomen om het geconstateerde gebrek zo spoedig mogelijk op te heffen.
7. DLO zal zich regelmatig onderwerpen aan een audit van de naleving van het WDT-Statuu.
8. LNV en DLO zullen in overleg treden over de aanbevelingen uit onder 7 genoemde audit, op grond waarvan LNV nadere maatregelen aan DLO kan op leggen, al dan niet op voorstel van DLO, met betrekking tot de naleving van het WDT-Statuu en al dan niet door een wijziging van het WDT-Statuu.

9. DLO zal de consequenties van die maatregelen aan LNV voorleggen, bij voorkeur als onderdeel van de onderzoekprogrammeringscyclus en de daarbij geldende procedures en afspraken of zoveel eerder als noodzakelijk geacht wordt, op grond waarvan LNV een definitief besluit zal nemen over de uit te voeren maatregelen en/of wijziging van het WDT-Statuut.
10. De in deze overeenkomst en in het daaraan gehechte WDT-Statuut vastgelegde afspraken gaan in per 1 april 2001.

Wijziging van het WDT-Statuut

Regelmatig zal door partijen bezien worden of wijziging van het WDT-Statuut, al dan niet op grond van de aanbevelingen uit de genoemde audit, gewenst is. Wijzigingen zullen in goed overleg opgesteld en overeengekomen worden. DLO zal de consequenties van die wijziging aan LNV voorleggen, bij voorkeur als onderdeel van de onderzoekprogrammeringscyclus en de daarbij geldende procedures en afspraken of zoveel eerder als noodzakelijk geacht wordt, op grond waarvan LNV een definitief besluit zal nemen over de wijziging van het WDT-Statuut.

Overgangsmaatregelen

LNV stelt DLO in de gelegenheid haar organisatie en werkwijzen aan te passen teneinde te voldoen aan de voorwaarden van het WDT-Statuut. DLO spant zich in om zo spoedig mogelijk geheel aan te voldoen aan de voorwaarden van het WDT-Statuut te voldoen en zal LNV informeren over de voortgang daarbij. DLO heeft reeds per 1 januari 2001 een prototype van de WDT-units in werking en zal zich in de maand november 2001 voor de eerste maal aan een beoordeling via een toets onderwerpen.

DE STAAT DER NEDERLANDEN,
voor deze:
DE SECRETARIS-GENERAAL
LANDBOUW, NATUURBEHEER
EN VISSERIJ,

Mr. T.H.J. Joustra

Stichting DLO
Voor deze:
DE VOORZITTER VAN HET COLLEGE VAN BESTUUR,

Prof. Dr. C. P. Veerman

Statuut voor de uitvoering van Wettelijke en Dienstverlenende taken door de Stichting DLO

Inleiding

De Stichting DLO (DLO) voert voor de overheid en met name voor het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV) een aantal wettelijke en dienstverlenende taken (WDT) uit. Deze zijn vormgegeven in WDT-programma's en onderscheiden zich van overige aan DLO opgedragen onderzoekprogramma's doordat de WDT-programma's de overheid voorzien van kennis, expertise, methoden en faciliteiten die voor de overheid onmisbaar zijn voor de uitvoering van nationale en internationale wet- en regelgeving en voor andere overheidstaken van nationaal en/of algemeen belang. Het gaat hierbij vooral om politiek en/of maatschappelijke gevoelige beleidsterreinen waarvoor LNV (primaire) verantwoordelijkheden draagt, al dan niet samen met andere departementen zoals VWS, met betrekking tot de volksgezondheid, voedselveiligheid, diergezondheid, dierenwelzijn, de kwaliteit en handelsstromen van producten van landbouw en visserij, de markttoelating van producten en de kwaliteit van natuur en milieu binnen Nederland of daarbuiten. Gezien het belang van de WD-taken stellen overheid en DLO van oudsher extra eisen aan de onafhankelijkheid en betrouwbaarheid van de uitvoering van deze taken naast de gangbare wetenschappelijke standaarden, zoals het onderwerpen van wetenschappelijke resultaten aan (internationale) reviews door erkende vakdeskundigen.

In de afgelopen jaren heeft DLO zich van een overheidsdienst ontwikkeld tot een verzelfstandigde, marktgerichte onderzoekorganisatie die naast publieke opdrachten een aanzienlijk deel van haar opdrachten verwerft van private partijen. Aangezien diezelfde partijen of hun producten onderwerp van onderzoek en beoordeling kunnen zijn in het kader van de WD-taken die DLO uitvoert, en DLO derhalve met belangenverstremming geconfronteerd kan worden, zijn door politiek, bedrijfsleven en publiek vragen gesteld over de waarborging van de onafhankelijkheid en betrouwbaarheid van deze werkzaamheden. Voorkomen dient te worden dat de uitvoering van de WD-taken, met name op kritieke momenten, als onvoldoende betrouwbare basis voor beleid en uitvoering van wet- en regelgeving wordt aangemerkt of als zodanig wordt ervaren.

LNV heeft in reactie op deze ontwikkelingen een aantal extra eisen geformuleerd waaraan de uitvoering van WD-taken door DLO (en vergelijkbare instellingen) aantoonbaar dient te voldoen. Daarbij heeft LNV een onderscheid gemaakt in WD-taken, waarvoor deze extra eisen van kracht zijn, en ondersteunende taken die daaraan gerelateerd zijn (zoals ontwikkeling van expertise en methoden) maar waarvoor de gangbare wetenschappelijke standaarden, zoals die ook gelden voor de uitvoering van overig onderzoek door DLO, als voldoende zijn aangemerkt.

Dit WDT-Statuut is opgesteld om de eisen aan de uitvoering van de WD-taken ten behoeve van LNV te bundelen. Het resumeert achtereenvolgens het pakket WD-taken, de extra eisen die door LNV daaraan gesteld worden en beschrijft de wijze waarop DLO aan deze eisen zal voldoen. Deze werkwijze wordt waar nodig nader uitgewerkt in protocollen, welke na goedkeuring door LNV deel zullen uitmaken van dit WDT-Statuut.

WD-taken

Binnen de huidige WDT-programma's wordt een groot aantal taken uitgevoerd met verschillende kenmerken. Deze worden als volgt onderscheiden:

- De WD-taken
 Het gaat hierbij om die WD-taken die gebaseerd zijn op Nederlandse en/of Europese wet- en regelgeving en die volgens gangbare opvattingen onder overheidsvlag moeten worden uitgevoerd. Ze voorzien de overheid van kennis, expertise, methoden, faciliteiten, analyses en de beoordeling daarvan, die voor de overheid onmisbaar zijn voor de uitvoering van nationale en internationale wet- en regelgeving en voor andere overheidstaken van nationaal en/of algemeen belang. Het betreft vooral politiek gevoelige beleidsterreinen waarvoor LNV primaire verantwoordelijkheden draagt met betrekking tot de volksgezondheid, voedselveiligheid, diergezondheid, dierenwelzijn, de kwaliteit en handelsstromen van produkten van landbouw en visserij, de markttoelating van bepaalde produkten en de kwaliteit van natuur en milieu binnen Nederland en daarbuiten. De WD-taken dienen als basis voor beleidsbeslissingen van LNV met mogelijk grote gevolgen voor de aangegeven beleidsterreinen en/of het handelsverkeer. LNV kan door de Europese Unie, andere landen en/of het nationale parlement verantwoordelijk worden gesteld voor de verrichte werkzaamheden. In onderstaand kader zijn deze WD-taken samengevat. LNV zal deze WD-taken vastleggen in met DLO overeen te komen WDT-programma's, welke nader uitgewerkt zullen worden in jaarlijkse WDT-werkplannen.

Overzicht WD-taken

LNV rekent tot WD-taken de wetenschappelijk-technische ondersteuning door onderzoeksinstellingen op het terrein van:

- 1 Het waarborgen van de volksgezondheid, voedselveiligheid en de kwaliteit van produkten van Landbouw en visserij, inclusief de fytosanitaire aspecten en bestrijdingsmiddelen, voor zover:
  - a dit is vastgelegd in wet- en regelgeving;
  - b individuele consumenten de risico's die zij (kunnen) lopen niet zelf kunnen beheersen (bij voorbeeld BSE, aflatoxine, maar niet Salmonella infecties);
  - c handelsbelemmeringen in het geding zijn waarvoor de overheid regulerend optreedt;
  - d het nieuwe mogelijke risico's betreft waarvan niet is vastgesteld dat deze buiten de bovengenoemde condities vallen;
- 2 Het waarborgen van de diergezondheid en het dierenwelzijn, voor zover
  - a dit is vastgelegd in wet- en regelgeving (bij voorbeeld in de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren, ziektebestrijdingsrichtlijnen van publiekrechtelijke organen);
  - b individuele ondernemers die risico's, die zij (kunnen) lopen niet zelf kunnen beheersen;
  - c handelsbelemmeringen in het geding zijn waarvoor de overheid regulerend optreedt;
  - d het nieuwe mogelijke risico's betreft waarvan niet is vastgesteld dat deze buiten de bovengenoemde condities vallen;
- 3 De beoordeling van produkten ten behoeve van de toelating tot het marktverkeer (bij voorbeeld diergeneesmiddelen, bestrijdingsmiddelen, plantenrassen en novel foods);
- 4 De beoordeling en evaluatie van de kwaliteit van natuur, milieu en groene ruimte, voor zover vastgelegd in wet- en regelgeving (planbureau functie);
- 5 Overige diensten, faciliteiten, producten en adviezen waarvoor een overheidsgarantie wordt gevraagd (zoals het verstrekken van gegevens betreffende de inkomens en de bedrijfseconomische positie van de land- en tuinbouwbedrijven voor zover vastgelegd in de EU-regelgeving, het houden van databestanden, genenbanken, noodvoorraden vaccins, diagnostica, de high containment unit).

Taken die uitgevoerd worden ter ondersteuning van de WD-taken

Voor een adequate uitvoering van de WD-taken is een aantal gerelateerde ondersteunende werkzaamheden nodig. Het betreft met name expertise-ontwikkeling, beleidsondersteuning en dataverzameling. Immers, om de continuïteit en kwaliteit van de WD-taken te waarborgen

dienen de daarvoor benodigde expertise, methoden, databestanden en faciliteiten op niveau gehouden te worden of verder ontwikkeld te worden. Aan de uitvoering van deze werkzaamheden stelt LNV de eis dat deze voldoet aan de gangbare wetenschappelijke standaarden van vakkundigheid en onafhankelijkheid.

Eisen die LNV stelt aan de uitvoering van WD-taken

Met de uitvoering van de WD-taken kunnen grote financiële en maatschappelijke belangen gemoeid zijn. Om die reden stelt LNV aan de uitvoering daarvan expliciete eisen, waaraan aantoonbaar en gegarandeerd moet worden voldaan:

De uitvoering van de WD-taken:

- 1. Is onafhankelijk en vrij van het risico van belangenverstrengeling;**
- 2. Voldoet aan gangbare wetenschappelijke standaarden;**
- 3. Is geborgd door kwaliteitsborgingsystemen en is gecertificeerd door onafhankelijke instellingen;**
- 4. Voldoet aan eisen van geheimhouding en vertrouwelijkheid van (bedrijfs)gevoelige informatie, voor zover niet strijdig met de uitvoering van wet- en regelgeving en voorkomt oneigenlijke concurrentie;**
- 5. Eerbiedigt heldere afspraken met de opdrachtgever over informatieverstrekking en communicatie;**
- 6. Wordt regelmatig op transparante wijze onderworpen aan onafhankelijke audits ter beoordeling en bewaking van de mate waarin aan de eisen van het WDT-Statuut wordt voldaan.**

Maatregelen om te voldoen aan de eisen die LNV stelt aan de WD-taken

DLO heeft van oudsher een groot belang toegekend aan de goede uitvoering van de WD-taken, daarvoor expertise, methoden en faciliteiten in stand gehouden en verder ontwikkeld, heeft personeel getraind en heeft impliciet en expliciet extra eisen gesteld aan de onafhankelijke en betrouwbare uitvoering daarvan. Het WDT-pakket vormt aldus een wezenlijk onderdeel van de werkzaamheden van DLO. DLO hecht er sterk aan deze taken ook in de verzelfstandigde positie voor LNV en andere overheden op een aantoonbaar transparante, onafhankelijke en betrouwbare wijze uit te voeren. Daarbij hanteert DLO het onderscheid in het WDT-pakket dat hiervoor is beschreven.

DLO zal de volgende maatregelen nemen om te voldoen aan de eisen die door LNV gesteld worden aan de uitvoering van de WD-taken:

1. Onafhankelijkheid en belangenscheiding

1.1. Rechtspersoon en organisatie

DLO voert de WD-taken waar nodig rechtstreeks uit binnen de rechtspersoon van de Stichting DLO en scheidt deze aldus van de contractresearch-organisaties binnen de Holding-structuur van de Stichting DLO. In de subsidiebeschikkingen stelt LNV hiertoe nadere voorwaarden. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de WD-taken delegeert DLO aan een aantal Hoofden van WDT-units, die rechtstreeks verantwoording afleggen over inhoudelijke aspecten van de uitvoering van de WD-taken, binnen de door de opdrachtgever gestelde financiële kaders, aan LNV. De dagelijkse uitvoering van de WD-taken wordt door de Hoofden van de WDT-units gedelegeerd aan WDT-programmaleiders, welke daarvoor onder hun gezag vallen.

1.2. Taken en verantwoordelijkheden

Het College van Bestuur ziet toe op de kwaliteit van de uitvoering van het pakket WD-taken door de Hoofden van de WDT-units, maar heeft geen zeggenschap over de inhoudelijke aspecten daarvan. Deze inhoudelijke zeggenschap is uitsluitend voorbehouden aan de Hoofden van de WDT-units. Het College van Bestuur van de Stichting DLO blijft eindverantwoordelijk voor het instandhouden van een adequate kennisinfrastructuur voor de uitvoering van de WD-taken, alsmede voor de bedrijfseconomische inpassing daarvan in de jaarrekening van de Stichting DLO. De verantwoordelijkheid voor de instandhouding van een adequate kennisinfrastructuur kan het College van Bestuur delegeren aan een algemeen directeur van een DLO-instituut, dat in belangrijke mate voorziet in de facilitaire ondersteuning van de betreffende WDT-unit. Het is de taak van deze algemene directeur om de WDT-unit in staat te stellen de WD-taken optimaal uit te voeren volgens de voorwaarden van het WDT-Statuut. De Algemeen Directeur voert hierover regelmatig overleg met het hoofd van de WDT-unit. Nimmer zal deze algemeen directeur bevoegd zijn op enigerlei wijze, direct of indirect, invloed uit te oefenen op inhoudelijke aspecten van de WD-taken, aangezien deze verantwoordelijkheid exclusief is gemandateerd aan hoofden van WDT-units.

Het College van Bestuur legt over de adequate uitvoering van de WD-taken conform het WDT-Statuut verantwoording af aan de Raad van Toezicht van de Stichting DLO en conform de subsidievoorwaarden DLO aan LNV.

1.3. Afscheiding WD-taken

De uitvoering van de WD-taken zal waar nodig plaatsvinden in gebouwen of delen daarvan (WDT-units) welke gescheiden zijn van gebouwen of delen daarvan die gebruikt worden door de Holding DLO. In de subsidiebeschikkingen stelt LNV hiertoe nadere voorwaarden. De toegang tot de WDT-units is beperkt tot de aldaar werkzame geautoriseerde medewerkers van de WDT-units en wordt beveiligd en geregistreerd door middel van reguliere bewaking, ondersteund door een elektronisch toegangsregistratiesysteem.

DLO beperkt de toegang tot de archieven en informatiesystemen (ICT hard- en software) van de WDT-units tot geautoriseerde medewerkers van de WDT-units.

Daarnaast oormerkt DLO alle door haar uit te voeren WDT-taken in haar projectadministratie als zodanig en registreert zij de inzet van haar personeel op deze taken.

1.4. Resources

Voor de uitvoering van de WD-taken maken de Hoofden van de WDT-units gebruik van personeel en faciliteiten van de Stichting DLO, welke voldoen aan door de Hoofden van de WDT-units te stellen eisen van kwaliteit en, voor wat betreft het personeel, van onafhankelijkheid. De WDT-units beschikken voor zover nodig en efficiënt over eigen ondersteunende diensten en betrekken overige facilitaire of administratieve ondersteuning van het Bestuurscentrum, het Facilitair Bedrijf van Wageningen UR, van de Holding DLO of van andere partijen, mits aan de voorwaarden voor de uitvoering van de WD-taken aantoonbaar voldaan wordt naar genoegen van het Hoofd van de WDT-unit.

1.5. Uitgesloten werkzaamheden

De Stichting DLO accepteert voor haar WDT-units uitsluitend taken en opdrachten van LNV. Voor andere opdrachten is expliciete schriftelijke toestemming van LNV vereist. Bovendien onthoudt elke WDT-unit zich van de beoordeling van produkten of methoden die zij zelf heeft ontwikkeld, waaraan zij zelf een bijdrage heeft geleverd of waarbij het anderszins niet uitgesloten is dat de WDT-unit vrij is van belangenverstrengeling.

1.6. Uitbestede werkzaamheden

Ter uitvoering van WD-taken kunnen alleen werkzaamheden aan anderen worden uitbesteed wanneer met betrekking tot de oorsprong van monsters of ander onderzoeksmateriaal geheimhouding is gewaarborgd en volstreekte anonimiteit is gegarandeerd. Uitvoerders van uitbestede werkzaamheden mogen de herkomst van monsters of ander onderzoeksmateriaal op geen enkele manier kunnen herleiden. Voor het overige zijn de voorwaarden die in dit WDT-Statuut aan DLO gesteld zijn onverkort van toepassing.

1.7. Verwante werkzaamheden

Na verkregen toestemming van LNV en mits deze werkzaamheden voldoen aan de voorwaarden van dit WDT-Statuut, kan DLO besluiten andere werkzaamheden dan de WD-taken te doen uitvoeren door de WDT-units. Hierbij valt met name te denken aan onderzoek ten behoeve van de ontwikkeling van expertise en methoden voor de de uitvoering van WD-taken.

1.8. Gedragscode personeel

Het personeel dat wordt ingezet voor de uitvoering van de WD-taken voldoet aan een door hen en DLO ondertekende gedragscode, welke erin voorziet dat zij niet belast zullen worden of zich zullen belasten met werkzaamheden die het risico van belangenverstrengeling met zich meebrengen (zie 4).

2. Wetenschappelijke standaarden

De uitvoering van de WD-taken voldoet, net zo als het overige onderzoek van DLO, aan gangbare wetenschappelijke standaarden. Dit houdt in dat het onderzoek voldoet aan door vakgenoten geaccepteerde wetenschappelijke methoden van opzet, uitvoering, betrouwbaarheid, herhaalbaarheid en documentatie en dat de resultaten van het onderzoek worden onderworpen aan een review door vakdeskundigen. In toenemende mate behoort tot dit basiskwaliteitsniveau de certificering door onafhankelijke instanties van methoden van onderzoek en ontwikkeling, laboratoriumanalyses, overig laboratoriumwerk en produktiemethoden. Deze zijn voor de WD-units verplicht (zie 3).

3. Kwaliteitsborging en kwaliteitszorgsystemen

De WD-units voeren hun taken zonder uitzondering uit onder op deze taken toegesneden kwaliteitszorgsystemen. De geldigheid en operationaliteit hiervan dienen door een daarvoor aangewezen onafhankelijke instantie te worden beoordeeld en vastgesteld; de units zijn verplicht deze kwaliteitszorgsystemen permanent te onderhouden en te doen controleren, onder andere door het uitvoeren van zelfevaluaties en onafhankelijke audits. Specifieke situaties vereisen een specifieke invulling van het betreffende kwaliteitszorgsysteem, zoals STERLAB accreditatie voor de relevante gestandaardiseerde laboratoriumanalyses resp. Onderzoek&Ontwikkeling accreditatie voor overig (laboratorium)onderzoek. ISO-certificatie is met name gekoppeld aan dienstverlening en het voortbrengen van producten in de ICT-omgeving. Een verklaring van GMP-compliance is vereist voor de productie van diagnostica, (dier)geneesmiddelen en bestrijdingsmiddelen.

Bij schorsing van een erkenning, certificaat of verklaring van compliance doet DLO hiervan direct melding aan LNV. Voorts dient DLO conform de regels van de toezichthoudende instantie tijdige en doelmatige corrigerende maatregelen te treffen. Indien een erkenning, certificaat of verklaring van compliance wordt ingetrokken dienen de WD-taken gedurende de periode van verlies aan een collega WD-unit of andere deskundige instantie, die volledig aan de voorwaarden van dit WDT-Statuut voldoet, te worden overgedragen. DLO doet hiervan direct melding aan LNV.

4. Gedragscode, detachering van personeel en uitbesteding van werkzaamheden
  - 4.1. Personeel dat belast wordt met de uitvoering van WD-taken dient zich te houden aan een gedragscode. Deze code geeft aan dat het personeel zich zal houden aan de voorwaarden die dit WDT-Statuut stelt. In het bijzonder geldt dat hun onafhankelijkheid en de belangenscheiding vermeld onder punt 1.1. alsmede de handhaving van de vertrouwelijkheid van informatie die aan hen voor de uitvoering van de WD-taken ter beschikking is gesteld. Elke WDT-unit heeft een vaste kern van personeel en kan een variabele schil van tijdelijk personeel hebben, die zich allen aan deze gedragscode dienen te houden en deze ondertekend dienen te hebben. Deze gedragscode maakt onderdeel uit van dit WDT-Statuut.
  - 4.2. Met inachtneming van het gestelde onder punt 1.6. kan voor specialistische werkzaamheden, waarvoor de expertise niet in de WDT-unit aanwezig is, alsmede bij piekbelastingen, personeel uit andere organisatieonderdelen van de Stichting DLO tijdelijk ingezet worden voor de uitvoering van de WD-taken. Dit kan door personeel te selecteren dat bij zijn reguliere werkzaamheden geen belangen heeft die strijdig zijn met de onafhankelijke uitvoering van de onderhavige WD-taken en door werkzaamheden met monsters of ander onderzoeksmateriaal onder code te laten uitvoeren. Dit tijdelijke personeel ondertekent eveneens de gedragscode.
  - 4.3. Daarnaast kunnen, met inachtneming van het gestelde onder punt 1.6 en onder de volledige verantwoordelijkheid door de uitbestedende WD-unit, werkzaamheden onder code - waarbij geheimhouding is gewaarborgd en volstreekte anonimiteit is gegarandeerd - uitbesteed worden aan experts in andere organisaties, die voldoen aan de eisen van onafhankelijkheid en kwaliteit die de WD-unit daaraan stelt.
    - De regels van de accrediterende resp. certificerende instelling ten aanzien van uitbesteding dienen te worden gevolgd. Ingeval van GMP dient de opdracht-ontvangende zijde een verklaring van GMP-compliance te bezitten op hetzelfde werkterrein als de opdrachtgevende WDT-unit.
    - De uitbestedende WDT-unit dient bij opdrachtverlening dusdanige maatregelen te treffen, dat geheimhouding is gewaarborgd en volstreekte anonimiteit is gegarandeerd.
    - De uitbestedende WDT-unit behoudt de eindverantwoordelijkheid voor uitvoering en afronding van de opdracht door de opdrachtnemer met de vereiste kwaliteit.
    - De uitbestedende WDT-unit blijft volledig belast met rapportage over alle resultaten welke door uitbesteding worden verkregen.
  - 4.4. Met inachtneming van het gestelde onder punt 1.3. zullen directe contacten tussen medewerkers van de WDT-units en van andere onderdelen van de organisatie waar nodig beperkt worden door de scheiding van gebouw(delen), ingangen en overige algemene faciliteiten. Eventuele contacten zijn, voor zover betrekking hebbend op de WD-taken, altijd onderworpen aan de gedragscode. De naleving van de gedragscode stoelt vooral op de persoonlijke integriteit van de medewerkers en de cultuur binnen de WDT-units. De Hoofden van de WDT-units zien daar in de dagelijkse praktijk op toe.
5. Rapportage en communicatie
  - 5.1. De WD-taken worden in opdracht van LNV uitgevoerd. De Hoofden van de WDT-units informeren uitsluitend hun opdrachtgever over de resultaten van de uitvoering van de WD-taken. Zij houden zich daarbij aan nader afgesproken wijzen van informatieoverdracht naar aard, tijdstip, urgentie en informatiedragers.
  - 5.2. Indien opdrachten worden uitgevoerd voor andere overheidspartijen dan de Nederlandse overheid worden de ministeries die het aangaat onverwijld en zo mogelijk gelijktijdig met de opdrachtgever geïnformeerd over de resultaten van deze opdrachten, wanneer deze resultaten van belang zijn voor de naleving van wet- en

regelgeving of van belang zijn voor de volksgezondheid of anderszins van nationaal en/of algemeen belang geacht kunnen worden. De opdrachtgevers worden van deze handelwijze voorafgaande aan de verlening van de opdracht geïnformeerd.

6. Naleving van het WDT-Statuut

- 6.1. De uitvoering van de WD-taken wordt regelmatig aan externe audits onderworpen. Daarnaast zal de uitvoering van de WD-taken waar mogelijk transparant gemaakt worden voor degenen die hier belang bij hebben en zal DLO LNV alle informatie verstrekken waarover LNV voor haar taken en verplichtingen, onder andere op grond van de Wet Openbaarheid van Bestuur, wenst te beschikken.
- 6.2. DLO onderwerpt zich aan de beoordeling van de naleving van dit WDT-Statuut, mede op basis van door haar zelf en door anderen uitgevoerde audits, rekening houdend met de opvattingen van andere ministeries die het aangaat.
- 6.3. DLO neemt op de kortst mogelijk termijn maatregelen om te voorzien in onvolkomenheden bij de naleving van dit WDT-Statuut.
- 6.4. Nadat en zo lang DLO voldoet aan de voorwaarden van dit WDT-Statuut zal LNV de WDT-units binnen de Stichting DLO formeel erkennen als nationale instellingen voor de uitvoering van nader aan te duiden WD-taken.
- 6.5. DLO wordt door LNV in staat gesteld haar expertise en faciliteiten voor de adequate uitvoering van de WD-taken te onderhouden en te kunnen voldoen aan dit WDT-Statuut. Per opgedragen taak zullen LNV en DLO de afspraken daarover in WDT-programma's en -werkplannen vastleggen, inclusief eventuele specifieke voorwaarden die voor een bepaalde WD-taak gelden.

Overgangsmaatregelen

DLO zal zich inspannen om dit WDT-Statuut zo spoedig mogelijk door te voeren. Zolang dit nog niet gerealiseerd is zal DLO de WD-taken volgens de huidige werkwijzen naar beste vermogen uitvoeren en daarbij trachten dit zoveel mogelijk in de geest van het WDT-Statuut te doen en waar mogelijk de afspraken over de WD-taken in WDT-programma's vast te leggen.

23 februari 2001.

WOt-onderzoek

Verschenen documenten in de reeks Werkdocumenten van de Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu – vanaf mei 2005

Werkdocumenten zijn verkrijgbaar bij het secretariaat van Unit Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu (voorheen Natuurplanbureau), Lumengebouw, te Wageningen.

T 0317 – 47 78 45
F 0317 – 42 49 88
E info@npb-wageningen.nl

De werkdocumenten zijn ook te downloaden via de WOt-website www.wotnatuurenmilieu.wur.nl

---

2005

- 1 *Eimers, J.W. (Samenstelling)*
Projectverslagen 2004.
- 2 *Hinssen, P.J.W.*
Strategisch Plan van de Unit Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu, 2005 – 2009.
- 3 *Sollart, K.M.*
Recreatie: Kennis- en datavoorziening voor MNP-producten. Discussienotitie.
- 4 *Jansen, M.J.W.*
ASSA: Algorithms for Stochastic Sensitivity Analysis. Manual for version 1.0.
- 5 *Goossen, C.M. & S. de Vries*
Beschrijving recreatie-indicatoren voor de Monitoring en Evaluatie Agenda Vitaal Platteland (ME AVP)
- 6 *Mol-Dijkstra, J.P.*
Ontwikkeling en beheer van SMART2-SUMO. Ontwikkelings- en beheersplan en versiebeheerprotocol.
- 7 *Oenema, O.*
How to manage changes in rural areas in desired directions?
- 8 *Dijkstra, H.*
Monitoring en Evaluatie Agenda Vitaal Platteland; inventarisatie aanbod monitoringsystemen.
- 9 *Ottens, H.F.L. & H.J.A.M. Staats*
BelevingsGIS (versie2). Auditverslag.
- 10 *Straalen, F.M. van.*
Lijnvormige beplanting Groene Woud. Een studie naar het verdwijnen van lanen en perceelsrandbegroeiing in de Meierij.
- 11 *Programma Commissie Natuur*
Onderbouwend Onderzoek voor de Natuurplanbureau-functie van het MNP; Thema's en onderzoeksvragen 2006.
- 12 *Velthof, G.L. (samenstelling)*
Commissie van Deskundigen Meststoffenwet. Taken en werkwijze.